

**ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CALISTRAT
HOGAȘ” ROMAN**

Strada : MIHAI VITEAZUL NR.15; CIF : 17598066

Telefon : +4 0233742838; Fax : +4 0233744017

Email: scoala_8_roman@yahoo.com

www.scoalacalistrathogas.ro

Working together for a green, competitive and inclusive Europe

Proiect TRUE - Tolerance, rights and unity in education

2018-EY-PMIP-R2-0011

finanțat prin **PROGRAMUL DE EDUCAȚIE, BURSE, UCENICIE ȘI
ANTREPRENORIATUL TINERILOR ÎN ROMÂNIA** din granturile Spațiului
Economic European (SEE) – mecanismul financiar 2014-2021

**Proiectul Educație pentru cetățenie democratică activă -
TRANSFORMĂM ȘCOALA ÎMPREUNĂ!**

Fii cool, alege să fii un cetățean activ!

Argument

**Motto: „Libertatea este un element necesar oricărei societăți bine orânduite, fiindcă
fără ea nu se poate vorbi de morală nici de responsabilitate.” (Émile Littré)**

Drepturile omului se referă la o diversitate de modalități de gândire, credințe, culturi și practici sociale. Drepturile sunt o calitate comună tuturor și reprezintă legătura între indivizi și societate. Libertatea se referă la posibilitatea de a alege asupra propriei vieți însă cu anumite limite. Avem puterea de a alege din ce ni se oferă, avem datoria totodată de a nu îngrădi libertatea celorlalți. Ființa umană are drepturi inalienabile, indiferent de voința autorităților. Individul, ca ființă socială, are drepturi, dar și obligații. El devine cetățean când conștientizează că aceste drepturi implică și anumite obligații, pe care trebuie să le onoreze, dar și responsabilități pe care să și le asume.

Jacques Delors consideră că sensul educației civice, în general, este acela de a-i învăța pe copii să răspundă la întrebări de tipul: *pentru ce și de ce trăim împreună?* și de a acorda fiecărui individ șansa de a juca un rol activ în modelarea viitoarei societăți; școala are datoria de a-l pregăti pe copil pentru acest rol. Acesta este doar un minimum, o alfabetizare politică elementară, fără de care societatea democratică rămâne un simplu deziderat.

Școala, prin educația pe care o furnizează, își pune amprenta în formarea personalității copiilor în ce privește atitudinea și comportamentul lor civic. Aceste aspecte ale personalității contribuie la integrarea viitorilor tineri în societate, la modul în care se raportează la societatea în care trăiesc. Tinerii de astăzi înțeleg că au doar drepturi, fără să li se ceară nimic în schimb, ori societatea are și așteptări de la fiecare individ în parte. Prin urmare, gândindu-ne la faptul că actualii elevi din învățământul gimnazial, peste puțin timp, sunt viitori votanți și cetățeni activi ai societății în care trăiesc, se impune implementarea unor activități prin care ei să conștientizeze importanța mecanismelor democratice și importanța implicării la nivel de comunitate. Învățarea pentru democrație și drepturile omului înseamnă a învăța cum să participe într-o comunitate, în timp ce învățarea prin democrație și drepturile omului înseamnă că această comunitate este guvernată de principii democratice, unde drepturile copiilor sunt respectate ca orientări pedagogice. Democrația se bazează pe o cultură politică despre care elevii trebuie să învețe prin experiența trăită în școală și prin reflectarea pe marginea acestei experiențe.

Contextul legislativ al educației pentru democrație și drepturile omului în România

România este în prezent parte la toate instrumentele juridice ale Consiliului Europei, OSCE și Organizației Națiunilor Unite referitoare la dreptul la educație, drepturile minorităților, drepturile copilului, eliminarea tuturor formelor de discriminare, protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Conform art. 20 alineatul 1 din Constituția României, prevederile constituționale se referă la drepturile și libertățile cetățenilor interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația universală a drepturilor omului și instrumentele fundamentale pentru protecția drepturilor omului la care România a aderat. De asemenea, art. 20 alineatul 2 prevede că, în caz de contradicție între legislația internă și instrumentele internaționale pentru protecția drepturilor omului la care România este parte, au întâietate reglementările internaționale.

Cadrul legal care face posibilă educația pentru cetățenie democratică și drepturile omului cuprinde, de asemenea, documentele de mai jos:

- **Legea educației naționale nr. 1/2011** prevede dreptul la educație pentru toți cetățenii și obiectivul de a asigura o educație care respectă demnitatea umană, drepturile omului și libertățile fundamentale. Valorile civice și morale, precum și respectul față de mediul natural, social și cultural sunt considerate pilonii educației naționale. Competențele sociale și civice sunt indicate drept finalități ale educației, alături de celelalte competențe cheie stabilite de Comisia Europeană (comunicare în limba maternă și cel puțin două limbi străine, competență matematică și competențe de bază în științe și tehnologii, spirit de inițiativă și antreprenoriat, competență digitală, sensibilizare și exprimare culturală, a învăța să înveți).

- **Legea nr. 272/ 2004 cu privire la protecția și promovarea drepturilor copilului** garantează respectul față de drepturile copilului, în conformitate cu principiile următoare: respectarea și promovarea prioritară a interesului superior al copilului, al egalității șanselor și nediscriminării; asigurarea stabilității și continuității în îngrijirea, creșterea și educarea copilului, ținând cont de originea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică, în cazul luării unei măsuri de protective (art. 6, lit. a, b, i); dreptul copilului de a fi tratat cu respect, în cadrul procesului de predare-învățare, de către cadrele didactice, de a fi informat cu privire la drepturile sale, precum și la modalitățile de a le exercita (art. 48, alineatul 2).

- **Legea nr. 116/2002** cu privire la prevenirea și combaterea marginalizării sociale prevede sprijinirea financiară a persoanelor de vârstă școlară care aparțin unor familii care au dreptul la venitul minim garantat, au doi sau mai mulți copii înscriși în învățământul obligatoriu, prin asigurarea de burse școlare (art. 19, alineatele 1 - 4).

Scopul proiectului

Școala joacă un rol esențial în viața elevilor. De aceea, școala trebuie să ofere un mediu în care elevii și adolescenții să poată nu doar să își dezvolte competențe prin învățarea în clasă, ci și să aplice aceste competențe în viața reală. Școala trebuie să îi motiveze pe elevi să participe în comunitate și să îi pregătească în acest sens.

Acest proiect aspectează trei componente esențiale cu privire la educația pentru democrație și drepturile omului, și anume: cognitivă (cunoașterea unor concepte precum democrație, drepturile omului, cunoașterea unor instituții care promovează drepturile omului precum și instituții ale statului de drept), afectivă (suscitarea interesului pentru respectarea drepturilor omului, dezvoltarea empatiei) și atitudinală (formarea atitudinii de respect față de drepturile celorlalți, formarea capacității de a lua decizii în diverse situații ale vieții, dezvoltarea culturii politice și a participării). Scopul acestui proiect este de a dezvolta diverse abilități de viață (de participare....) din perspectiva educației pentru democrație și drepturile omului.

Pentru o bună funcționare a societății este important ca tinerii să îi cunoască mecanismele de funcționare și să fie familiarizați cu componentele sistemului politic. Este important ca tinerii să înțeleagă importanța votului, a participării la viața publică, ce presupune o democrație puternică și totodată, să conștientizeze nevoia reală a unei conduite etice în situația în care ar putea fi implicați în structurile politice.

Nu în ultimul rând, elevii, ca viitori cetățeni cu drept de vot, trebuie să înțeleagă necesitatea votului rațional și a utilității cunoștințelor politice fie că vor fi implicați sau nu în structuri politice. Toate acestea se pot realiza prin intermediul școlii care transmite, în mod sistematic și profesional, cunoștințe specifice / specializate și permite achiziționarea timpurie a unor abilități sociale, culturale, a unor competențe pentru viață, într-un climat complex de învățare.

În concluzie elevii sunt sprijiniți în trei direcții prin realizarea unor activități specifice în vederea dezvoltării competențelor necesare:

- lecții pe teme de democrație și drepturile omului;
- școala – ca spațiu în care democrația și drepturile omului sunt experimentate zi-de-zi;
- învățarea participării active la viața societății.

Obiective generale ale proiectului:

- Promovarea valorilor și practicilor civice în rândul elevilor din învățământul primar și gimnazial prin organizarea de activități extracurriculare de educație civică și drepturile omului pentru elevi.

- Participarea responsabilă la luarea deciziilor prin exercitarea spiritului de inițiativă și de întreprinzător, respectiv prin manifestarea unui comportament social, civic și economic activ.

Obiective specifice:

- Formularea unor opinii, explicații, argumente simple pentru promovarea propriilor drepturi și responsabilități;
- Exercitarea drepturilor și a responsabilităților în luarea unor decizii personale și de grup, în condițiile respectării drepturilor celorlalți;
- Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru cetățenie democratică;
- Argumentarea în favoarea respectării valorilor, principiilor, normelor și practicilor specifice unei societăți democratice și statului de drept;
- Manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean;
- Analizarea unor situații problematice determinate de abaterea de la valorile, principiile, practicile societății democratice

Valori și atitudini promovate:

- participare/implicare la/în viața comunității;
- manifestarea unui interes constructiv pentru problemele comunității;
- respect față de lege;
- rezolvarea problemelor pe cale non-agresivă;
- respectarea drepturilor omului;
- toleranță față de persoanele/grupurile care manifestă opinii, credințe și valori diferite de ale majorității;
- comportament social eficient;
- capacitate de decizie responsabilă;

- atitudine pozitivă față de sine și față de ceilalți.

Grup țintă/beneficiari:

- direct: un grup de 60 de elevi selecțai pe grupe de vârstă de nivel primar și gimnazial;
- indirect: toți elevii instituției noastre de învățământ , cadre didactice, părinții elevilor, comunitatea locală.

Colaboratori - Inspector prof.dr. Romeo Roman, ISJ Neam

Resurse: 1. Umane:

- elevii (grupul țintă);
- echipa de proiect:
 - Coordonator prof. Chelariu Liliana;
 - Director adjunct prof. Rusu Viorel;
 - Prof. înv. primar Atodiresei Mihaela;
 - Prof. Aungurenci Vasilica;
 - Prof. Balască Aurelia – Cristina;
 - Prof. Cazacu Ramona;
 - Prof. Dimitriu Bogdan;
 - Prof. Poenaru Alexandra;
 - Prof. înv. primar Imbrea Ramona;
 - Prof. înv. primar Traistaru Diana;
 - Prof. Vieru Florinel.

2. Materiale:

- sălile de clasă;
- echipamente audio, video, birotică, etc.

Perioada de desfășurare: septembrie – octombrie – noiembrie 2020

Propuneri de activități:

➤ **Învățământ primar**

1. *Decalogul drepturilor* – activitate de descoperire a drepturilor copiilor.
2. *Imn al proiectului* – activitate de creație a unui imn al proiectului.

➤ **Învățământ gimnazial**

1. *Educație pentru democrație și drepturile omului* – campanie de informare (evidențierea unor concepte precum: drepturi, democrație, minorități, Uniunea Europeană - formular google docs/ online).

2. *Cocktail educativ online* – temă de participare politică, cultură politică, alegeri și vot (dezbateri).

3. *Ceainăria civică online* – analizarea problemelor comunității locale/școlii – împărțirea elevilor în echipă, identificarea unor probleme și proiectarea unui cadru de rezolvare a problemei (identificarea problemei, cauze, drepturile încălcate prin nerezolvarea situației, soluții, instituții implicate în rezolvarea problemei). Sau realizarea proiectului pornind de la situații concrete.

4. *Participarea la democrație*– simularea unor alegeri (de exemplu, consiliul elevilor și parcurgerea etapelor unei campanii electorale -Candidiați, strângerea de semnături, campanie, alegeri, depunerea jurământului).

5. *Cuvinte care zâmbesc* – elevii de la gimnaziu să prezinte elevilor din învățământul primar informații despre drepturile copilului și democrație.

6. *Biblioteca vie online*– cetățenia activă – cărțile vii – persoane implicate în comunitate care provin și din categorii defavorizate, ex. Liviu Daraban – mesaj video și prezentarea unor recenzii ale unor lucrări literare ce abordează teme ce vizează problematica proiectului.

7. *Eu și comunitatea* - Conceptul de cetățenie activă este clarificat printr-o serie de activități distractive și de învățare, bazându-se pe metodele nonformale: joc și poveste. Activitatea începe cu un energizer, un joc scurt de energizare, pentru a-i destinde pe elevi. Al doilea joc are scopul de a-i introduce pe elevi în atmosfera nonformală și de a introduce conceptul de cetățenie activă. Povestea Elefantul și nevăzătorii clarifică importanța comunicării și solidarității între oameni, iar brainstormingul ce urmează ridică trei întrebări foarte importante când vorbim despre cetățenie activă la nivel de România. Râul de lavă consolidează lucrul în

echipă și stimulează inițierea și dezvoltarea strategiilor. Ultima activitate, Vreau să fiu cetățean activ, are rolul de concluzionare și reflecție asupra întregii activități și perspective de aplicare în viața de zi cu zi a celor învățate.

Nr. crt	Activitatea	Grup țintă	Perioada Luna 1, 2, 3	Resurse materiale	Rezultate (cantitative și calitative)
1	1. Educație pentru democrație și drepturile omului 2. Decalogul drepturilor 3. Imn al proiectului și sigla (activitate de creație) 4. Cuvinte care zâmbesc	clasele a V-a, a VI-a clase primar	Mai	laptop, documente google.docs	Chestionare Siglă Imn
2	1.Cocktail educativ online 2. Ceainăria civică 3. Biblioteca vie 4. Participarea la democrație	clasele a V-a - a VIII-a	Iunie	laptop, aparat foto, cărți, cești cu ceai, constituția, afișe electorale,	Banner Roll-up
3	1.Eu și comunitatea	cei 60 de copii din grupul țintă	Iulie	document word/ pdf fișe	Videoclip Ziar

Rezultate așteptate

- implicarea activă a elevilor în activitățile desfășurate;
- valorizarea potențialului creativ al elevilor;
- participarea la proiect a unui număr de 60 de elevi.

Evaluarea proiectului / produse:

- atingerea obiectivelor;
- imnul proiectului;
- videoclip;
- ziar;

- sigla proiectului "Fii cool, alege să fii un cetățean activ!"
- banner;
- roll-up.

Promovare și diseminare

- promovarea pe site-ul școlii;
- promovarea în mass-media.

DIRECTOR .

LILIANA CHELARIU